

Datum

2025-09-25

Adress

205 80 Malmö

Diarienummer

FSN-2025-4595

Yttrande

Till

Kommunfullmäktige

**Remiss gällande Motion Jacqueline Maly (SD) och
Magnus Olsson (SD) om digitala redskap för
minskade tolkkostnader
STK-2024-971**

Funktionsstödsnämnden lämnar följande yttrande:

Sammanfattning

Funktionsstödsnämnden ser positivt på den digitala utvecklingen där AI och maskininlärning kan användas till att effektivisera arbetsuppgifter.

Nämnden följer utvecklingen men ser även ett behov av att använda tjänster först när de är mogna att hantera alla de behov och krav som finns inom den kommunala förvaltningen. Utifrån det yrkar nämnden på avslag av motionen då tillgängliga tjänster i dag inte bedöms leva upp till de krav nämnden har utifrån gällande lagstiftning.

Yttrande

Att använda tolk är en rättighet för de som har kontakt med kommunens socialtjänst eller annan offentlig myndighet. Enligt 13 § Förvaltningslagen (2017:900) ska en myndighet använda tolk och se till att översätta handlingar om det behövs för att den enskilde ska kunna ta till vara sin rätt när myndigheten har kontakt med någon som inte behärskar svenska. Det innebär att den enskildes önskemål, tillsammans med uppgifternas väsentlighet för ärendet, har relevans för att avgöra hur behovet av tolk ser ut.

Funktionsstödsnämnden ser positivt på en digital utveckling där AI och maskininlärning kan användas till att effektivisera arbetsuppgifter. Nämnden följer därför utvecklingen men ser även ett behov av att använda tjänster först när de är mogna att hantera alla de behov och krav som finns inom den kommunala förvaltningen.

Arbetsmarknads- och socialnämnden i Malmö stad (ASN) utredde 2023 frågan om alternativa driftsformer för tolktjänster (ASN-2023-21369). Som en del av utredningen har marknaden för AI-tjänster för tolkning och översättning kartlagts. I utredningen konstateras att kvaliteten på automatiska översättningstjänster fortfarande bedöms vara begränsad i förhållande till de kvalitetskrav som finns i kommunala verksamheter och att de digitala automatiska tolktjänster som då fanns tillgängliga i bästa fall kan utgöra komplement till, och i viss mån förebygga behov av, traditionella tolktjänster. Vidare visade utredningen att det utifrån en teknisk synpunkt fortfarande är mycket begränsade möjligheter att ersätta mänskliga tolktjänster. Arbetsmarknads- och socialnämnden har inte sett några skäl att omvärdera bedömningen som gjordes i utredningen.

Kvalitativt tolkstöd finns till för att stärka den enskildes ställning och främja integritet, självbestämmande och delaktighet. Detta är särskilt viktigt för funktionsstödsnämndens målgrupp som dessutom ofta är i behov av särskilt stöd vid kommunikationsinsatser såsom Alternativ och kompletterande kommunikation (AKK) eller Tecken som alternativ och kompletterande kommunikation (TAKK).

Utöver att översättningen behöver nå upp till en tillräcklig kvalitet för att säkerställa att den enskilde ska kunna förstå och bli förstådd finns det juridiska frågetecken med automatiska och digitala tolktjänster kopplat till informationssäkerhet. Om en automatisk tolktjänst ska användas vid samtal där personlig information diskuteras måste nämnden även kunna säkerställa att den data som samlas in hanteras på ett sätt som lever upp till gällande lagstiftning. Regeringen har tillsatt en särskild utredare för att se över vissa tolkfrågor, ett uppdraget som ska redovisas senast den 31 mars 2026 (Dir. 2025:16).

Funktionsstödsnämnden kommer att fortsätta följa utvecklingen av automatiska tolktjänster då det bedöms kunna användas i framtiden, inte minst som komplement till vanliga tolkar, men med hänvisning till ovanstående yrkar nämnden på avslag av motionen då tillgängliga tjänster i dag inte bedöms leva upp till de krav nämnden har utifrån gällande lagstiftning.

Ordförande

Roko Kursar (L)

Ansvarig utredare

Jesper Salö

Reservationer och särskilda yttranden

Uno Hansson (SD) och Stefan Claesson (SD) reserverar sig mot beslutet.
(Muntlig reservation)